

Notitie “De economische relatie tussen multinationals en het mkb in Amsterdam kan beter.”

Thera van Kesteren
MKB-Amsterdam
26 februari 2010

De economische relatie tussen multinationals en het mkb in Amsterdam kan beter.

Amsterdam is de vestigingsplaats van hoofdkantoren van verschillende multinationals én kent een gevarieerde basiseconomie waar het mkb een belangrijk onderdeel van uitmaakt. Ondanks de voor Nederland unieke lokale samensmelting en nabijheid van beide typen binnen de internationale stadsregio Amsterdam, profiteren zij onvoldoende van elkaars aanwezigheid.

Om de economische relatie met multinationals vanuit het oogpunt van het mkb te belichten heeft MKB-Amsterdam een aantal vragen voorgelegd aan haar Amsterdamse Ondernemerspanel. Dit panel bestaat uit meer dan 200 Amsterdamse ondernemers. Zij krijgen vier keer per jaar een vragenlijst toegestuurd waarin zij hun mening kunnen geven over verschillende actuele onderwerpen.

Door mkb ondernemers te vragen naar hun economische relatie met multinationals wil MKB-Amsterdam inzicht krijgen in de obstakels en mogelijkheden daarbinnen. Aan de hand van de uitkomsten stelt MKB-Amsterdam een aantal verbetermaatregelen voor. De enquête werd op 18 november 2009 verstuurd aan 215 Amsterdamse ondernemers. Dit heeft geresulteerd in een respons van 142 ondernemers die hun ervaringen hebben gedeeld.

De eerste vraag betrof het wel of niet hebben van een economische relatie met een Amsterdamse multinational. Uit de enquête kwam naar voren dat dit bij 55% van de ondervraagden het geval is (bij 45% dus niet). Overigens is de relatie mkb-multinational minder gebruikelijk dan de relatie mkb-mkb: uit een andere vraag in de enquête bleek namelijk dat hier in 73% van de gevallen sprake van is.

Vervolgens heeft het onderzoek zich toegespitst op de al dan niet aanwezige economische relatie tussen een lokale ondernemer en een multinational alsmede het verklaren daarvan. Op deze manier ontstaat inzicht in de verwachtingen en de werkelijkheid het geen moet leiden tot maatregelen en oplossingen die de economische wisselwerking tussen het Amsterdamse mkb en de hoofdstedelijke multinationals.

Van de mkb ondernemers die wel een economische relatie hebben met een multinational levert meer dan de helft (53%) een dienst, 15% levert een product en voor 9% bestaat de economische relatie uit consumptie door de werknemers van die multinational in het betreffende mkb bedrijf. Voor het overgrote deel van de ondernemers (68%) is de bijdrage slechts 1 tot 25% van de totale omzet. Voor 13% komt meer dan de helft van de omzet bij een multinational vandaan.

Van de ondernemers zonder economische relatie met een multinational liepen de oorzaken uiteen van te druk zijn met kleinere klanten tot het niet aanwezig zijn van multinationals in het netwerk van de ondernemer.

Vervolgens hebben we aan alle deelnemers (dus met en zonder economische relatie met een multinational) gevraagd welke belemmeringen zij ervaren dan wel verwachten te ervaren. Voor ondernemers met een economische relatie vormen de lange betalingstermijnen van multinationals een groot struikelblok terwijl dit voor de ondernemers zonder multinational-relatie geen issue is (slechts 5% noemt dit).

Iets vergelijkbaars geldt voor de inkoopvoorwaarden van de multinationals. De ondernemers die wel een economische relatie hebben met een multinational ervaren dit als een belemmering terwijl de ondernemers zonder multinational-relatie hier geen problemen verwachten. Zij zien op hun beurt juist meer problemen in het cultuurverschil tussen multinationals en het mkb (hetgeen voor ondernemers met een multinational-relatie juist in minder gold als een belemmering. Deze opvallende verschillen tonen aan dat de samenwerkingspraktijk weerbarstig is.

In 2009 voerde de Conference Board of Canada een soort gelijk onderzoek uit waarin ook werd geconstateerd dat het verwachtingspatroon en werkelijke belemmeringen van elkaar verschillen. De CBC concludeert dat ervaring de nodige frustratie oplevert. Anderzijds kan het ook zijn dat sommige mkb-ers onrealistische verwachtingen hebben gebaseerd op ervaringen met kleinere bedrijven.

Doel van het onderzoek is naast het vergroten van het inzicht in de economische wisselwerking het vinden van mogelijkheden tot de verbetering van de economische relatie tussen de multinationals en het mkb in Amsterdam. Daartoe heeft MKB-Amsterdam een aantal opties voorgelegd aan het Ondernemerspanel. Het meeste enthousiast reageerde men op

het organiseren van gerichte netwerkbijeenkomsten maar ook een overzichtskaart van alle Amsterdamse multinationals en een 'MKB Gouden Gids' werden door de meerderheid als positief ervaren.

Op basis van het onderzoek zal MKB-Amsterdam concrete initiatieven nemen om de economische relatie tussen het MKB en de multinationals te verbeteren.